

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: RK-11P/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5923200193
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5923200193.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Petrou Lackovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: matka A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, C., okr. D., právne zastúpená: Mgr. Iveta Žerebáková, advokátka, so sídlom AK A.Bernoláka 1419, Ružomberok a otec/ navrhovateľ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, F., okr. G., právne zastúpený: JUDr. Ivica Firstová, advokátka, so sídlom AK Radlinského 1729, Dolný Kubín, za účasti OP Ružomberok, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a rozšírenie styku s maloletou, takto

rozhodol:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou s účinnosťou do 31.12.2023 každý párný týždeň v kalendárnom roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

S účinnosťou od 01.01.2024 je otec o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou každý párný víkend v kalendárnom roku od piatka od 17.30 hod. do nedele do 18.00 hod.

Otec si maloletú prevezme v stanovený čas v mieste bydliska matky a v stanovený čas v mieste bydliska matky matke maloletú odovzdá.

Matka je p o v i n n á maloletú na styk s otcom riadne pripraviť.

Návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu z a m i e t a .

M e n í rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/12/2019-100 zo dňa 17.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline 5CoP/56/2019-163 zo dňa 28.01.2020 v časti úpravy styku otca s maloletou.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 01.02.2023 otec mal. žiadal o zníženie výživného a rozšírenie styku s mal. dcérou. V odôvodnení návrhu uviedol, že naposledy, pokiaľ ide o výživné, rozhodoval Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 7CoP/17/2021-424 zo dňa 14.04.2021 v odvolacom konaní proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/15/2020-299 zo dňa 01.12.2020, kedy otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa zvýšeným výživným vo výške 120,- eur mesačne vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa, počnúc od 24.03.2020. Nakoľko od posledného rozhodovania súdu o výživnom sa zmenili pomery, otec žiada o jeho zníženie na sumu 40,- eur mesačne. Súd v predchádzajúcich rozhodnutiach prihliadali hlavne na to, že v tom čase podnikal, z toho dôvodu usúdili, že má mesačný príjem vyšší, ako vykazoval,

ako jediný konateľ spoločnosti JUHRIN, s.r.o. s mesačným obratom 0-10 tis. Eur. Momentálne sa nachádza v zlej finančnej situácii, už viac nepodniká a už viac ako rok je evidovaný na úrade práce bez mesačného príjmu. Navyše je dlhodobo liečený, viac ako 20 rokov, na psoriázu, ktorá sa postupne zhoršuje a pridružujú sa aj iné ochorenia ako bolesť kĺbov hlavne horných končatín, navyše si v máji roku 2022 zlomil členok. Trpí primárnou artrózou kolenného kĺbu, ktorá je obojstranná, čo mu tiež bráni riadne sa zamestnať. Taktiež zabezpečuje aj starostlivosť o otca, s ktorým býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v Babíne, ktorého je polovičným spoluvlastníkom, a to formou napr. odvozu a dovozu k lekárom. Navyše sa podieľa na materiálnom zabezpečení maloletej, či už kúpou oblečenia, obuvi, hračiek, prípadne školských pomôcok. Maloletú má rád, avšak momentálne nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné v naposledy určenej výške. Navyše je už finančne vyčerpaný aj viacnásobnými cestami po maloletú a späť. V jednom mesiaci musí pravidelne vykonať 8 ciest do bydliska matky a maloletej, čo je v prepočte 752 km za mesiac, ak chce maloletú vidieť, čo taktiež v podstatnej miere navyšuje jeho finančné náklady. Matka maloletej sa zamestnala ako príslušník ORPZ a tým sa zvýšil jej príjem niekoľkonásobne. Pokiaľ ide o úpravu styku, naposledy bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/12/2019-100 zo dňa 17.09.2019, na základe ktorého rozsudku bol otec, resp. je oprávnený stretávať sa s mal. každý páry týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu taktiež od 09.00 hod. do 18.00 hod. bez prespatia. V zmysle tohto rozsudku si chodí brať maloletú do miesta jej bydliska a vždy večer ju dovezie späť matke. S matkou mal. nežijú v spoločnej domácnosti, v minulosti bolo medzi nimi veľmi problematické uzavrieť konsenzus v situáciách, ktoré sa týkali mal. dieťaťa a táto situácia nepomáha rozvoju jeho rodičovského vzťahu s mal. dieťaťom. S mal. dieťaťom chce tráviť viac času, chce sa zodpovedne podieľať na výchove, k čomu má aj vytvorené podmienky v rodinnom dome, v ktorom býva. Má záujem sa starať o mal. dieťa a aj sa stará, z jeho strany mu nič nebráni, aby mal. dieťa malo riadne zabezpečené podmienky na prespávanie a navyše tak, ako už uviedol, tak po finančnej stránke, ako aj po časovej stránke je pre neho náročné absolvovať v mesiaci 8 ciest, vždy páru sobotu ráno prísť do Kalamien, odviesť mal. dieťa k sebe do Babína, čo je 46 km x2, opätovne večer zaviesť mal. do miesta jej bydliska, resp. do miesta určeného matkou a vrátiť sa späť do Babína, čo je ďalších 46 km x2, aby ráno v nedeľu mohol opäť po ňu prísť, odviesť ju k sebe a večer od seba späť k matke. Otec žiadal rozšíriť stretávanie každý páry týždeň od piatka od 17.30 hod. do nedele do 18.00 hod., pokiaľ ide o všeobecnú úpravu a taktiež rozšíriť stretávanie, pokiaľ ide o osobitnú úpravu v čase jarných prázdnin, Veľkonočných sviatkov, letných prázdnin a Vianočných sviatkov.

2. Uznesením č.k. 11P/12/2023-43 zo dňa 16.02.2023 súd ustanovil Úrad práce, soc.vecí a rodiny Ružomberok za kolízneho opatrovníka pre mal. dieťa.

3. Dňa 06.03.2023 zahlásil vstup prokurátor do konania.

4. Matka prostredníctvom právnej zástupkyne zaslala súdu dňa 13.04.2023 písomné vyjadrenie k návrhu otca, ktorým žiadala v celom rozsahu jeho návrh ako nedôvodný zamietnuť. Pokiaľ ide o výživné, nie sú podľa nej dané žiadne zákonné dôvody na jeho zníženie, naopak od posledného rozhodovania je dieťa vekovo staršie a tak aj potreby vzhľadom na jeho vek súvisiace najmä so školskými povinnosťami sú vyššie. Zvýšili sa aj náklady na nevyhnutné životné potreby, inflácia ohľadne rastu životných nákladov činí cca 13%. Zároveň v čase covidu štát poskytoval jednorazový príspevok vo výške 100,- eur rodičovi, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti a výška výživného bola nižšia ako 150,- eur. Skutočnosť, že otec dieťaťa je na úrade práce, je jeho rozhodnutím, keďže si sám predal firmu, resp. obchodný podiel firmy. Z tohto titulu je povinný niesť právne následky svojho rozhodnutia. Na trhu práce je dostatok pracovných príležitostí, ako si môže otec dieťaťa zlepšiť svoju finančnú situáciu. Skutočnosť, na ktorú poukazuje otec dieťaťa ohľadne svojho zdravotného stavu, nie je dôvodom na zníženie výživného. Otec dieťaťa nie je ani plne invalidný, ani čiastočný invalidný dôchodca. Navyše na psoriázu sa lieči, ako sám uvádza, už 20 rokov. Otec navyše vlastní minimálne tri osobné autá, AUDI na poľských značkách, Toyota RAW 4, Volkswagen Sharan. Otec len formálne prezentuje, že je nezamestnaný. Aktívne si prácu nehľadá, pričom na trhu práce je dostatok voľných pracovných miest, aby sa mohol zamestnať. Pokiaľ ide o rozšírenie styku otca s mal. dcérou, s týmto taktiež nesúhlasí. Je presvedčená, že doterajšia úprava rozsahu stretávania je dostatočná. Navyše dcéra po stretnutí s otcom príde vyhladovaná, znechutená, že sa u otca nudí. Matke sa zdôverila, že otec väčšinu času spí, že sa s ňou nehrá a netráva s ňou čas. Je to práve dcéra, ktorá sa opakovane vyjadřila, že u otca prespať nechce. O tejto skutočnosti je otec aj informovaný. Otec však neakceptuje potreby dcéry, nechce prijať jej názor a rešpektovať jej potreby. Dcéra si odmieta zobrať veci k otcovi na preoblečenie, nič si nechce zobrať na učenie, lebo sa bojí, že otec ju matke nevráti. Aj v domácnosti matky trvá na tom,

aby sa učila a venovala jej len matka. Aj pri návšteve kurately sa dcéra bez prítomnosti matky vyjadrila, že u otca prespávať nechce, k tomuto má negatívny postoj. Matka ďalej vo svojom vyjadrení taktiež odmietla podieľanie sa na zavážaní, resp. odvážaní dieťaťa od otca alebo k otcovi. Podľa nej otec má právo sa stretávať s dcérou, teda toto jeho právo nemôže byť podmienené povinnosťami matky, práve naopak, ak otec má skutočný záujem o stretnutie sa s dcérou, tak je dôležitá kvalita stretávania a nie časový rozsah stretávania sa. Otec tento čas dostatočne nevyužíva, keď dieťa chodí na stretnutie s ním z povinnosti. Matka rázne odmietla zavážanie dcéry do Babína, nakoľko má druhé štvorročné dieťa a k tomu pracovné povinnosti, ktoré jej nie vždy umožňujú mať voľné víkendy. Navyše práve tento návrh otca svedčí o tom, že je vypočítavý a výlučne mu ide len o ušetrenie výdavkov na dopravu na dieťa. Nejde mu skutočne o to, čo dieťa chce a nevníma potreby dieťaťa. Názor dieťaťa prehliada. Nakoľko mal. navštevuje psychologičku A. H., navrhla matka vypočuť v konaní práve aj ju.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnil otec a matka mal., ich právny zástupcovia, KO a prokurátorka Okresnej prokurátorky Ružomberok.

6. Otec na pojednávaní zotrval na podanom návrhu v celom rozsahu. Pokiaľ ide o jeho návrh na zníženie výživného, k tomuto uviedol, že o výživnom naposledy rozhodoval Krajský súd v Žiline v roku 2021, keď mu bola uložená povinnosť platiť výživné na mal. dcéru vo výške 120,- eur mesačne. Od posledného rozhodovania súdu došlo podľa neho k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie výživného. Zmena pomerov nastala tak na jeho strane, ako aj na strane matky. Došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, ktorý sa naďalej zhoršuje, trpí psoriázou, ktorá útočí aj na kĺby, v dôsledku čoho momentálne trpí artritídou a má problémy s chrbticou. Navyše v dôsledku úrazu je už rok na PN-ke. Okrem toho je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Momentálne nepoberá žiadne dávky a nie je mu vyplácaná ani PN-ka. Nakoľko jeho PN trvá už rok, chce požiadať o priznanie invalidného dôchodku, lekár mu však odporučil, že má tak urobiť až po absolvovaní MR-výšetrenia, ktoré má naplánované na november 2023. Pokiaľ ide o jeho náklady, podstatnú časť z nich tvoria náklady na pohonné hmoty, nakoľko v priebehu mesiace musí absolvovať 16 ciest z Babína do Kalamien a z Kalamien do Babína, aby sa mohol s dcérou stretávať podľa posledného rozhodnutia, kde jedna cesta Babín- Kalamien je okolo 47 km. Náklady na pohonné hmoty tak činia okolo 250,- eur + servis auta ďalších 10,- eur mesačne. Ďalšie pohonné hmoty vynakladá na odvoz a dovoz svojho otca k lekárom, s ktorým býva v jednej domácnosti a ktorému pomáha a o ktorého sa v rámci svojich možností stará. Jeho otec je starobný dôchodca, má 84 rokov a je v podstate odkázaný na jeho pomoc, čo sa týka najmä návštev lekárov. Je vlastníkom polovice nehnuteľnosti, rodinného domu, v ktorom býva spolu so svojim otcom. Náklady v súvislosti s domácnosťou a bývaním sú na elektriku a TV vo výške 64,- eur, internet vo výške ďalších 12,- eur mesačne, voda 15,- eur mesačne, poistenie domu 10,- eur mesačne, ďalej daň z nehnuteľnosti 22,- eur ročne. Ďalšie náklady má bežného charakteru na stravu, ošatenie, drogériu, kozmetiku, na lieky a krémy, ktoré používa v súvislosti s jeho diagnózou, psoriázou, minie ďalších asi 20,- eur mesačne. V dome prikurujú tiež uhlím a drevom, čo je ďalších 150,- eur mesačne. Má jednu vyživovaciu povinnosť na mal. dcéru vo výške 120,- eur mesačne. Výživné si plní riadne a okrem toho kupuje dcére hračky a oblečenie, prípadne iné potreby vo výške okolo ďalších 30,- eur mesačne. Príjem nemá žiadny, žije z úspor a zo starobného dôchodku, ktorý poberá jeho otec vo výške asi 450,- eur, nakoľko aj on sa podieľa na spoločných nákladoch domácnosti. Naproti tomu príjem matky je okolo 1.200-1.300,- eur mesačne, preto si myslí, že by mohla na svoje náklady absolvovať aspoň jednu cestu s maloletou do miesta bydliska otca (Babín, okr. Námestovo). Pokiaľ ide o úpravu styku má za to, že s dcérou žiadny problém nemá. Stretnutia sa realizujú podľa poslednej úpravy, a to každý párny víkend v kalendárnom roku vždy v sobotu a v nedeľu bez prespatia. Dcéra s ním problém nemá, nikdy sa na stretnutiach nesťažovala, nerobila problémy. Je úplne iná, hneď ako zájdu za prvú zákrutu, ako to vykresľuje matka. Stretnutia v podstate prebiehajú tak, že okolo 09.00 hod. príde pre dcéru do Kalamien, idú spolu nakúpiť, potom prídu do Babína okolo 11.00 hod., niečo navaria, pohrajú sa, následne sa naobedujú a majú nejaké spoločné aktivity, buď sa idú spolu niekde kúpať alebo bicyklovať alebo na ihrisko alebo podobne. Potom okolo 17.00 hod. už musia ísť naspäť, keďže o 18.00 hod. musia byť už v Kalamenoch. Dcéra cestou telefonuje s matkou a tá jej povie, kde ju má otec doviešť, keďže väčšinou sa v čase, kedy ju má doviešť, nachádza u svojej matky, teda starej matky maloletej. Následne v nedeľu príde opäť po dcéru a v podstate sa obdobná situácia opakuje s tým, že opäť s dcérou absolvuje nejaké spoločné aktivity. Keďže jedna cesta z Babína do Kalamien, resp. do Ružomberka je viac ako 45 km, tieto cesty sú pre neho tak časovo, ako aj finančne zaťažujúce. Viackrát dcéru navrhol, aby u neho prespala, stalo sa, že aj chcela prespať u neho, vrela to mame, ale tá jej povedala, že čo vymýšľa, že nemá u neho veci a podobne. Dcéra u neho zatiaľ nespala napriek tomu, že má 10 rokov, jedine

cez obedný spánok, keď bola menšia. Nakoľko vek dcéry, ako aj ich vzájomný vzťah neodporuje tomu, aby maloletá u neho prespala, chcel by stretávanie rozšíriť práve o prespatie. Vytvoril by sa tak väčší priestor na to, aby si mohli s dcérou napláňovať spoločné aktivity a tráviť spolu viac času. Myslí si, že dôvod, prečo dcéra u neho zatiaľ nespala, je práve jej matka. S matkou mal. spolu nekomunikujú, iba úplne v minimálnej miere. Myslí si, že dcéra je matkou zmanipulovaná proti nemu. Matka dcéru núti, aby jej terajšieho partnera volala otec. A. v podstate aj, keď príde od neho, nemôže sa ani pochváliť, čo s ním robila, pretože hneď ju matka zahriakne. Keď matka uviedla, že nechodí na predstavenia, vystúpenia A., tak k tomuto uviedol, že by rád aj na nejaké predstavenie išiel, ale aj keď chcel ísť na zahájenie školského roka a povedal to dcére, ona sama sa toho bála, zľakla, lebo by tam mohlo dôjsť ku konfrontácii matky a jej terajšieho partnera s ním, a preto radšej nešiel, keďže si to sama A. neželala. V podstate preberanie a odovzdanie dieťaťa realizujú tak, že on ide do Kalamien, dcéra vyjde vonku a nastúpi do auta, potom odídu, matka pri tom väčšinou nie je, iba ak ide vysypať smeti, tak ju v pozadí vidí. Dcéra je najprv ticho, ale ako náhle opustia Kalameny a zídu za roh, tak už je bezprostredná, rozpráva sa s ním a nemajú spolu žiadny problém. Potom, keď ju ide odvieť naspäť, telefonuje dcéra matke, ktorá tak, ako už bolo uvedené, väčšinou sa nachádza u svojej matky a tak dcére povie, aby ju otec vyložil pri kostole, kde neďaleko býva stará matka a z tade už ona prejde sama. Dcéra aj vzhľadom na svoj vek a svoju povahu je v podstate samostatná, netreba ju už za ručičku nikde vodiť. Taktiež aj kamarátstva si ona ľahko nadväzuje, nie je nejaká zahriaknutá alebo utiahnutá, nesmelá. Pokiaľ matka navrhuje znalecké dokazovanie o výsluch psychologičky H., má za to, že toto nie je potrebné. Ku psychologičke H. uviedol, že táto je matkina známa, preto jej prípadný výsluch spochybňuje, okrem iného si myslí, že nie je podstatný v danej veci, keďže maloletá psychologičku začala navštevovať podľa jeho informácií najprv kvôli tomu, že trpí ekzémom a keď bola nervózna, tak sa viac škrabala, teraz si však už uvedomuje, že takéto škrabanie nie je pre ňu dobré a keď sa on sám pri telefonickom rozhovore pýtal A. H., prečo ju vlastne maloletá navštevuje, táto mu odpovedala, že lebo doma neposlúcha. Návrh na rozšírenie stretávania podal najmä kvôli tomu, že stretnutia prebiehajú bezproblémovo, takisto dcéra je s ním bezprostredná, majú svoj program. Keby tie stretnutia v poriadku neboli, resp. videl by na dcére, že nie je spokojná, takýto návrh na rozšírenie stretávania by ani nepodával.

7. Matka na pojednávaní zotrvala na svojom písomnom vyjadrení, nevidela dôvod jednak na zníženie výživného a taktiež ani na rozšírenie styku otca s maloletou. Pokiaľ ide o zníženie výživného, uviedla, že podľa jej názoru nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Spochybňuje príjem otca a taktiež jeho tvrdenia o nedostatočných možnostiach a príležitostiach zamestnať sa. Ak otec tvrdí, že t.č. zabezpečuje platenie výživného a svoje potreby z úspor, ktoré vznikli z predchádzajúcej podnikateľskej činnosti, paradoxne toto v priebehu iných súdnych konaní ohľadne výživného popieral, resp. tvrdil, že jeho príjmy z podnikateľskej činnosti sú veľmi nízke, nie to, aby z nich ešte usporil do budúcnosti. Ak otec tvrdí, že v súčasnosti nemá stály príjem, o tento sa podľa matky pripravil sám, keď v minulosti predal svoj obchodný podiel asi v prosperujúcej firme. Keďže otec vykonával stavebné práce, vlastnil viaceré stavebné stroje, bágre, na ktorých mohli pracovať a práce vykonávať aj iní zamestnanci, ani prípadný úraz a PN-ka by nemali za následok úplnú stratu jeho príjmu, keďže na týchto strojoch a tieto činnosti mohli vykonávať aj jeho zamestnanci a on mohol pracovať a organizovať práce aj z domu. Spochybnila výdavky otca, pokiaľ ide o náklady na hračky, resp. oblečenie a potreby pre maloletú, keďže maloletá nikdy od otca neprišla s nejakými takýmito vecami. Taktiež náklady na bývanie a kúrenie, nakoľko, ako sám otec uviedol, v dome býva spolu s otcom a tieto náklady by sa tak mali deliť dvoma. Taktiež náklady na pohonné hmoty v súvislosti s odvozom a dovozom jeho otca k lekárom, nemusí znášať iba otec mal., keďže má súrodencov a taktiež títo majú byť nápomocní v prípade, ak ide o ich spoločného otca. Ak otec do dnešného dňa nepreukázal svoju zníženú pracovnú schopnosť, nepožiadal o priznanie invalidného dôchodku, má za to, že je schopný pracovať a v tej súvislosti predložila súdu viaceré pracovných ponúk, ktoré by práve mohol otec vzhľadom na svoju diagnózu, psoriázu vykonávať. Navyše psoriázou otec trpel už aj pred 20.timi rokmi. Ak otec mal úraz a s týmto je na PN-ke, ktorá trvá už rok, má za to, že po roku buď mala byť PN ukončená alebo mala nasledovať žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Ak takáto žiadosť nebola podaná, PN nebola ukončená, otec je schopný pracovať. Pokiaľ má otec zvýšené náklady v súvislosti so svojou diagnózou, psoriázou, tieto nespochybňuje, avšak nejde o novú skutočnosť, keďže tieto mal už aj v čase posledného rozhodovania súdu o výške výživného. Je to práve ona, ktorá zabezpečuje riadne v podstate celú starostlivosť o dcéru a taktiež o svojho mal. syna, ktorého otcom je jej súčasný partner. To, že si vie zabezpečiť príjem, pracuje a má dostatok finančných prostriedkov, jej nemôže byť na ujmu, je to práve na zamyslenie pre otca. S rozšírením stretávania nesúhlasí, nakoľko ona dcére nebráni, aby sa s otcom stretávala, avšak samotná dcéra vyjadrila viackrát svoj názor, že u otca prespávať nechce. Myslí si, že v súčasnosti

nastavené stretávanie je postačujúce. Navyše dieťa má z otca strach, nechce u neho prespať, má strach z jeho direktívneho správania, bojí sa mu čokoľvek povedať. Aj, keď sa dcéry pýtala, či jej neprekáža, že každý druhý víkend v sobotu, aj v nedeľu absolvuje 4 cesty do Babína a späť, dcéra sa vyjadrila, že jej to nevádi, že jej nevádi cestovať. Ak otec požaduje, aby znášala nejaké cesty aj ona, s týmto nesúhlasí, nakoľko je príslušníčkou policajného zboru, kde má aj služby, ktoré často vychádzajú aj na víkendy, nemá kde nechať syna v prípade, ak aj nepracuje a iných rodinných príslušníkov požiadať o to, aby vozili dcéru do Babína, taktiež nie je možné. Navyše je to otcovo právo stretávať sa s dcérou, ak nechce a robí mu to problém, tak nech nechodí, resp. ak chce, má urobiť všetko preto, aby sa s dcérou stretol, prípadne sa môže aj presťahovať, resp. prespať niekde v blízkosti. Ona má s dcérou pozitívny a otvorený vzťah, veľa sa s ňou rozpráva a nikdy ju nebude nútiť do niečoho, čo ona sama nechce. Nikdy na otca pred dcérou neútočila, ani na neho nenadávala práve naopak, snaží sa ju podporovať, ak to potrebuje. S jej súčasným partnerom má dcéra veľmi dobrý vzťah a v žiadnom prípade ju nenúti, aby ho volala otcom. Ak otec mal. dôvodí, že jeho zdravotný stav nie je dobrý, potom si nevie vysvetliť skutočnosť, že spolu s dcérou chodí na turistiku, plávať, bicyklovať a podobne, taktiež aj lyžovať. Je potrebné rešpektovať a zmieriť sa s tou skutočnosťou, že mal. sa cíti lepšie u nej a ju aj preferuje. Ona sama sa ju snaží čo najviac motivovať k tomu, aby k otcovi išla a tiež jej nebráni, aby u neho aj prespala aj napriek tomu, že ju to stojí veľa námahy. Často dcéra od otca príde demotivovaná už v sobotu s tým, že povie, že už v nedeľu nechce ísť. Ona jej však povie, že nech ide, že potom už bude mať zas dlhšie voľno a nemusí ísť. Je pravda, že s otcom mal. spolu nekomunikujú, pričom akákoľvek snaha o komunikáciu nedopadne dobre, napr. keď upozornila otca, že dcére býva zo špekačiek, ktoré spolu často opekajú, ťažko, resp. zle, otec jej na to odvrkol, že či mu chce povedať, že má alergiu už aj na špekačky. Poznamenala si viaceré udalosti, ku ktorým došlo počas tohto leta, napríklad raz prišla dcéra od otca veľmi vyhladovaná, keď sa jej spýtala, čo jedla, povedala, že iba sáčkovú hubovú polievku. Potom sa z chuti doma najedla a bolo jej zle, bolelo ju brucho, preto na druhý deň už k otcovi ani nechcela ísť, musela ju motivovať k tomu, aby k nemu išla. Na druhý deň zas prišla dcéra od otca, že zjedla celé Tofffee, keď to otec zistil, povedal jej, že či má zavolať mame a spýtať sa jej, či aj doma je toľko sladkostí. A. jej na to povedala, že asi ho niekto nasral, keď takto podráždene na to reagoval. Myslí si, že otec ju dostatočne nemotivuje a nepodporuje. Raz sa s ňou dohodol v sobotu, že v nedeľu pôjdu spolu bicyklovať do Martina, nakoniec z toho vzišlo a nešli aj, keď sa na to A. veľmi tešila. Taktiež raz sa stalo, že A. sa bicyklovala, zrazila sa s nejakou pani a namiesto toho, aby sa jej otec spýtal, čo sa stalo, ako k tomu došlo, hneď ju zahriakol, že má dávať väčší pozor, keď potom prišla A. domov, bola z toho smutná, že jej otec neveril, a pritom to jej chyba nebola. Nepamätá si, že by jej dcéra niekedy v minulosti volala, že by chcela u svojho otca prespať. Vie iba o tom, že otec chcel namotivovať dcéru, aby u neho prespala, tak jej navrhol, aby išli na víkend do Tatier na dovolenku, načo dcéra reagovala tak, že radšej na tú dovolenku nepôjde. Ak otec namietal výsluch A. H., k tomuto uviedla, že nedôverčivý a pochybovačný bol už aj v minulosti k rôznym štátnym orgánom, organizáciám, osobám, právnym zástupcom. Opätovne zdôraznila, že pokiaľ sa mala možnosť jej dcéra slobodne vyjadriť a vyjadrila svoj názor, či pred súdom, KO, alebo inými osobami v zmysle, že u otca prespať nechce, má za to, že je potrebné s patričnou vážnosťou a dôležitosťou tento jej názor rešpektovať a ona ju do prespatia nútiť nebude a súhlasiť s ním nebude.

8. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že t.č. nevidí problém v podanom návrhu, pokiaľ ide o rozšírenie styku, čo do prespávania mal. u otca. Je pravda, že mal. viackrát vyjadrila svoj názor a je potrebné rešpektovať aj názor mal. dieťaťa, avšak mal. dieťa sa momentálne nachádza vo veku, kedy je k jeho názoru potrebné pristupovať s patričným dôrazom, a to tak v pozitívnom, ako aj v negatívnom zmysle, t.zn. že nie vždy je schopné mal. dieťa pochopiť, čo je preň správne a dobré, resp. naopak. Nevidí naozajstný dôvod, prečo by stretnutie nemohlo byť realizované aj s prespatím, taktiež aj samotný otec podaným návrhom prejavil skutočný záujem o rozšírenie styku s mal. práve o prespatie. Otázne je, ako bude matka vedieť dcéru na stretnutie pripraviť a motivovať. Pokiaľ ide o návrh na zníženie výživného, tento navrhla zamietnuť, nakoľko nevidí dôvod na zníženie výživného. V prípade, ak by nedošlo k rozšíreniu styku otca s mal. o prespatie, má za to, že je potrebné zohľadniť to na nákladoch otca, ktoré mu vznikajú pri vykonaní množstva ciest za účelom styku a stretnutia sa s maloletou.

9. Prokurátorka okresnej prokuratúry, pokiaľ ide o zníženie výživného, navrhla návrh otca zamietnuť. Má za to, že za posledné tri roky otec nepreukázal takú podstatnú zmenu, pokiaľ ide o majetkové pomery, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Pokiaľ ide o úpravu styku s prihliadnutím na posledné rozhodnutie a vek dieťaťa v čase posledného rozhodnutia, má za to, že je potrebné styk upevňovať, budovať a rozširovať. Na druhej strane nie je ani zanedbateľný názor dieťaťa, ktoré stále odmieta prespatie u otca. Konkrétnu úpravu rozšírenia stretávania ponecháva na úvahe a rozhodnutí súdu. Ak

by však dospel súd k záveru, že nie je potrebné, aby dieťa u otca prespávalo, má za to, že je to potrebné zohľadniť pri cestách otca za účelom styku s maloletou, na ktorých by sa mala podieľať aj matka nielen finančne, ale aj svojou osobnou aktivitou.

10. Súd ďalej vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise, a to najmä s návrhom otca, výpisom z LV č. XX, oznámením – schválenie kúpeľnej starostlivosti skupiny A, zápisnicou Krajského súdu v Žiline 10CoP/51/2017 zo dňa 28.02.2018 a rozsudkom Okresného súdu Ružomberok 10P/12/2019-100 zo dňa 17.08.2019, ďalej rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/17/2021-424 zo dňa 14.04.2021, špecifikovaním mesačných výdavkov otca, potvrdením o dočasnej PN otca, lekárskymi záznamami predloženými otcom, odpoveďami na lustráciu v REGOB a SP, uznesením č.k. 11P/12/2023-43 zo dňa 16.02.2023, personálnym rozkazom matky zo zamestnania, správou zo zisťovania rodinných a sociálnych pomerov ÚPSVaR Ružomberok, vstupom prokurátora do konania, vyjadrením k návrhu otca zo dňa 11.04.2023, špecifikáciou výdavkov na domácnosť na mal. dieťa zo strany matky, vyhlásením k osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom vypísaným otcom, správou z prešetrenia pomerov ÚPSVaR Námestovo, uznesením ORPZ Liptovská Teplá zo dňa 28.04.2017, správou z odborných stretnutí Nosko centra z 19.04.2023, lekárskou správou od A. I., výťažkou obsahujúcou ponukou voľných pracovných miest, ktoré predložila právna zástupkyňa matky, poskytnutím informácií z KN o vlastníkoch a iných oprávnených osobách, potvrdenie o dočasnej PN z 21.05.2022, ďalšími lekárskymi správami otca, oznámením o schválení úhrad o kúpeľnej starostlivosti skupiny A z roku 2020, potvrdením z ÚPSVaR - evidencia uchádzačov o zamestnanie zo 14.09.2020, plánom sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi z ÚPSVaR Ružomberok, výzvou na dodržiavanie rozsudku, výpisom poplatkov mBank, správou zo stretnutia rodičov a maloletou na ÚPSVaR Ružomberok.

11. Súd v rámci pojednávania zisťoval aj názor maloletého dieťaťa, pričom maloleté dieťaťa poučil o tom, že jeho názor je veľmi dôležitý, zároveň však neznamená, že bude rozhodnuté tak, ako dieťaťa povie. Maloletá t.č., to znamená v čase výsluchu odmietala ísť k otcovi prespať, ale tento svoj postoj nijako racionálne neodôvodnila. Dôvod, prečo k otcovi odmieta ísť prespať, nevedela uviesť.

12. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške

30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

22. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

23. Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

27. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že o maloleté dieťa sa osobne stará jeho matka, ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp.zn. 6P/156/2015 zo dňa 21.02.2017 právoplatným v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 10CoP/51/2021 zo dňa 28.02.2018, ktorým rozsudkom súd manželstvo rodičov maloletej rozviedol a rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A.. O úprave styku otca s maloletou naposledy rozhodol Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 10P/12/2019-100 zo dňa 17.09.2019 v zmysle, ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každú párnú sobotu od 09.00 do 18.00 a každú párnú nedeľu od 09.00 do 18.00 (bez prespatia). O výške výživného bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/15/2020-299 zo dňa 01.12.2020, právoplatným v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/17/2021-424 zo dňa 14.04.2021 v zmysle ktorého je otec povinný prispievať na výživu mal. A. výživným vo výške 120 € mesačne počnúc od 24.03.2020. Maloletá A. má hlásený trvalý pobyt spolu so svojou matkou na adrese C. XX, okr. D., otec býva na adrese F. XXX, okr. G.. Šetrenie v domácnosti matky bolo vykonané na adrese C. XXX, v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve matky maloletej. V spoločnej domácnosti s matkou a maloletou, býva aj matkin priateľ a ich spoločný syn (nevlastný brat maloletej). V domácnosti má maloletá vytvorené vhodné podmienky. Domácnosť je udržiavaná na veľmi dobrej úrovni. Mal. v čase šetrenia bola žiačkou 4.ročníka základnej školy v Liptovskej Teplej, v školskom roku 2023/2024 bude piatačka na ZŠ, navštevuje tanečný krúžok a hru na klavír. Maloletá sa vyjadрила, že s otcom sa pravidelne stretáva, každú druhú sobotu a nedeľu, u otca neprespáva, ani nechce, z cestovania unavená nie je. S otcom sa chodievajú kúpať do Dolného Kubína alebo do Bešeňovej. Dobré si rozumie s otcovou priateľkou, ona na rozdiel od otca nekričí. Otec kričí, keď nespraví, čo on chce, alebo keď ona niečo chce. S otcom nechce byť viac, skôr menej. Matka potvrdila, že stretávanie otca s maloletou sa realizuje podľa posledného rozhodnutia aj keď A. má v podstate problém ísť k otcovi už druhý deň (teda v nedeľu, po realizovanom stretnutí v sobotu). Výživné otec platí pravidelne, niekedy aj nad rámec kupuje dcére oblečenie, na Vianoce jej daroval mobil, pri príležitosti 1.sv. prijímania jej kúpil zlatú retiazku. Mal. navštevuje psychologičku A. H. v Nosko centre nakoľko má nejaké problémy (ako príklad matka uviedla, že zle znáša direktívny prístup, začne sa škrabať, šúchať po tele, čo potom zhoršuje jej zdravotné

problémy). Šetrenie v domácnosti otca bolo vykonané na adrese F. XXX, kde býva otec spolu so svojim otcom (starým otcom maloletej). Otec je polovičným vlastníkom uvedenej nehnuteľnosti. Domácnosť je udržiavaná v čistote a v poriadku. Maloletá má v dome svoju izbu, kde má vytvorené vhodné podmienky na pokojný spánok, prípravu do školy, aj trávenie voľného času. Otec je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, momentálne v dôsledku úrazu dlhodobopráceschopný. Vzťah s dcérou popísal pri šetrení ako veľmi blízky, stretávanie prebieha podľa posledného rozhodnutia, čo mu značne zvyšuje celkové náklady. Mal. od roku 2020 navštevuje psychologičku A. H. vo frekvencii 1 x za 2 týždne, čo vyplýva z poslednej správy zo dňa 19.04.2023, od kedy však mal. psychologičku nenavštívila. Súd na návrh predvolal na výsluch aj A. H., následne však bolo zistené, že A. H., už v Nosko centre nepracuje od mája 2023, od kedy čerpala dovolenku s následným nástupom na materskú, okrem iného naposledy u nej bola maloletá v apríli 2022, t.z. aktuálnymi informáciami nedisponuje, preto súd následne od jej výsluchu upustil. Navyše sa sama matka vyjadrila, že s psychologičkou sa naposledy dohodli tak, že ak bude problém, zavolá a dohodne termín sedenia s maloletou, ak nie ozvú sa až v septembri 2023, z čoho vyplýva, že problém nenastal a to ani v dôsledku prebiehajúceho súdneho konania, kedy už o návrhu otca bola mal. informovaná. Už v správe úradu práce z roku 2019 (Plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi) bol konštatovaný konfliktný a problémový vzťah medzi rodičmi s negatívnym dopadom na maloletú s domnienkou, že mal. je vystavovaná konfliktu lojality a následnému pocitu viny. Rodičom a mal. bolo odporúčané poradenstvo cez RPPS ÚPSVaR Ružomberok, pričom zo správy vyplynulo, že vzájomný konflikt medzi rodičmi pokračuje a vzhľadom na tak odlišné stanoviská a postoje klientov (rodičov) nebolo možné poradensko-psychologickými prostriedkami prispieť k riešeniu problému ani k rodičovskej dohode.

Otec je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce od 14.09.2020. Práceschopný je od 21.05.2022 (diagnóza S 81.80) v dôsledku úrazu, nepoberá dávku v hmotnej núdzi, ani prídavky na dieťa, ani iné štátne sociálne dávky, taktiež nepoberá žiadne dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou. Nakoľko je liečený na psoriázu, absolvoval od 27.04.2021 do 25.05.2021 liečebný pobyt v kúpeľoch v Trenčianskych Tepliciach v skupine „A“. Na psoriázu je liečený cca 20 rokov, trpí bolesťami kĺbov (možný súvis so psoriázou), ktoré mu neumožňujú plnohodnotne vykonávať pracovnú činnosť spojenú s fyzicky náročnou manuálnou prácou. Otec má evidovaný účet v MBANK, S.A. s disponibilným zostatkom 20 €. Otec špecifikoval svoje výdavky, ku ktorým doložil bločky, faktúry, zmluvy, spolu vo výške 807 €, z toho najvyššie náklady má na pohonné hmoty a to vo výške asi 250 € mesačne, keď mesačne, ak sa chce stretnúť s dcérou musí vykonať 16 ciest po 47 km + asi 20 € pohonné hmoty v súvislosti s odvozom a dovozom otca k lekárom + 10 € servis, opotrebovanie vozidla, ďalšie náklady má: platba elektriky a TV vo výške 60 €, internet vo výške 12 €, voda 15 €, poistenie domu a dane 10 €, hygienické a čistiace prostriedky vo výške asi 20 €, krémy, lieky (ekzém, psoriáz) vo výške 20 €, strava 80 €, oblečenie 10 €, kúrenie (uhlie, drevo) 150 €, výživné na dcéru 120 €+30 € (oblečenie, hračky, obuv, strava nad rámec výživného). Z výpisu z listu vlastníctva č. XX, okres Námestovo, obec F., kat. územie F. je zrejmé, že otec mal. je spoluvlastníkom rodinného domu súp. č. XXX, na pozemku parc.č. 548, nachádzajúcom sa v okrese Námestovo, v obci Babín, KÚ Babín, v spoluvlastníckom podiele 1. Matka špecifikovala mesačne výdavky na domácnosť a na mal. dcéru nasledovne: splátka hypotekárneho úveru 286,70 €, elektrika 41 €, internet a TV 12 €, strava 400 €, čistiace prostriedky 30 €, nafta 150 €, hygienické potreby 36 €, doprava mal. do školy (autobus) 20 €, strava v školskej jedálni 30 € (t.č. štátna dotácia), pomôcky do školy 15 €, poistenie maloletej 28 €, šetrenie maloletej 360 €/rok, oblečenie pre mal. 100 €, telefón matka a mal. 25 €, lieky a vitamíny 30 €, vreckové 5 €, strava 100 €, poistenie bytu 111,90 €/rok, PZP auto 100 €/rok, údržba a oprava auta 250 €/rok, ZRŠ+ triedny fond 40 €, krúžky tanečnej a hudobnej 100 €/šk. rok, návšteva kultúrnych podujatí mal. 20 €/polrok, návšteva psychologičky 10 €/jedna návšteva (mesačne asi 2 návštevy). Matka je zamestnaná ako príslušníčka Policajného zboru SR s mesačným čistým príjmom za 3/2022- 985,62 €, 4/2022 – 1.021,86 €, 5/2022 – 1.021,86 €, 6/2022- 1.089,57 €, 7/2022 – 1.619,79 €, 8/2022 – 1.500,08 €, 9/2022 – 1.118,69 €, 10/2022 -1.118,69 €, 11/2022 – 1.410,74 €, 12/2022 – 1.240,58 €, 1/2023 – 1.193,53 € a 2/2023 – 1.176,95 €. Dňom 27.02.2023 bola matka povolaná na základe personálneho rozkazu do primárnej časti pomaturitného zdokonaľovacieho štúdia, ktoré sa realizovalo na týždennej báze v Bratislave (Stredná odborná škola Policajného zboru Bratislava) s plánovaným termínom záverečnej pomaturitnej skúšky 18. a 19.04.2023. (2-mesačné štúdium).

28. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je daný dôvod pre rozšírenie styku otca s maloletou o prespatie, keď zmena pomerov nastala jednak v dôsledku objektívnej skutočnosti, ktorou je plynutie času (dieťa je staršie, samostatnejšie, vyspelejšie, rozumnejšie) a jednak v dôsledku subjektívnych skutočností, ktorými sú vyostrovanie a zhoršovanie sa vzťahu medzi rodičmi maloletého

dieťaťa, nemožnosť plnohodnotne vyplniť dieťaťu čas strávený s otcom, napríklad aj o víkendový pobyt mimo bydliska otca. Pričom práve aj pobyt mimo bydliska, je jedným zo spôsobov, ako môže rodič, ktorému dieťa nie je zverené plnohodnotne vyplniť čas svojmu dieťaťu a tak sa mu postarať o ďalšie zážitky. Je v záujme každého maloletého dieťaťa rozširovanie styku dieťaťa s rodičom, keď pri úprave styku, je treba zásadne vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu jeho voľného času. Súd konštatuje, že rozšírenie styku v tomto prípade spočíva len v jednom prespatí za 14 dní, t.j. za dva týždne, následne od 01.01.2024 dve prespatia za 14 dní. Otec nielen podaným návrhom preukázal, že má záujem tráviť, čo najviac aktívneho času s maloletou dcérou, ale aj svojou trpezlivosťou, keď už niekoľko rokov sa pravidelne s dcérou stretáva každú párnú sobotu a následne na to aj v nedeľu (bez prespatia), pričom musí absolvovať cez páry víkend 8 ciest Babín –Kalameny, resp. Kalameny –Babín, v nezanedbateľnej dĺžke (cca 47 km x 8) a vynaložiť na tieto cesty nemalé finančné prostriedky a stráviť veľa času v aute, aby mohol následne relatívne krátky čas tráviť so svojou dcérou. Napriek tomu z vlastnej vôle, žiadne stretnutie nevynechal. Je pravda, že stretnutie, resp. styk s dieťaťom je jeho právo a nie povinnosť, v tomto prípade, však súd dospel k záveru, že niet reálneho dôvodu, aby mal. u otca nemohla prespať a tým nemusela tráviť tak ona, ako aj otec v aute počas jedného z dvoch po sebe idúcich dní niekoľko hodín. Maloletá je primerane vyspelá svojmu veku, čo taktiež nebráni tomu, aby u otca prespala, má desať rokov a ak ona ako aj jej matka dôvodí, že sa u otca nudí, je to prirodzená reakcia primeraná veku dieťaťa (súd nemá pochybnosť o tom, že sa minimálne 1x do dňa „nudí“ aj doma), s tým, že povinnosťou rodiča určite nie je, aby 24 hodín denne vyplňal program dieťaťu, obzvlášť, ak má dieťa 10 rokov, kedy potrebuje aj svoj priestor, navyše otec preukázal, že s dcérou majú aj veľa spoločných aktivít (kúpanie, lyžovanie, bicyklovanie, turistika,...). S pribúdajúcim vekom a nástupom puberty, bude ešte obtiažnejšie udržať styk otca s maloletou aspoň v takom rozsahu, ako bolo o ňom rozhodnuté (dieťa sa bude nudiť čoraz viac, bude ťažšie udržať s ním krok, zaujať a motivovať ho, bude chcieť viac času tráviť s kamarátmi ako s rodičmi, prípadne samo). Otec si je toho dostatočne vedomí a možno aj to bol jeden z dôvodov, prečo návrh na rozšírenie styku s maloletou podal práve teraz, aj keď ho priamo nepopísal v podanom návrhu. Navyše, ak matka viackrát zopakovala, že otec nemá taký otvorený vzťah s dcérou ako ona a nepočúva a nevie, čo dcéra naozaj chce a čo si praje, čo má rada a čo nie, súd konštatuje, že aj týmto rozšírením styku, bude otec mať lepšiu možnosť poznať a počúvať svoju dcéru a to nie len vo všeobecnej rovine, môže ju viac poznať, rozprávať sa s ňou, vypočuť a následne realizovať jej prania, taktiež ona bude mať priestor viac sa otcovi otvoriť, vytvoriť si k nemu dôveru, predniesť svoje prania. Či a ako tento čas otec využije, bude len na ňom.

Otec podľa jeho tvrdení chce tráviť, čo najviac času s maloletou dcérou, tento čas si chce vopred naplánovať a vymyslieť aktivity, výlety, prislúchajúce veku a záujmom dieťaťa, čo je najmä z časového hľadiska čoraz obťažnejšie, keďže je limitovaný časom. Matka tomuto v podstate nebráni, v zmysle, že si je vedomá, že tak dieťa ako aj rodič, ktorému nie je zverené, sa majú právo spolu stretávať. Dostatočne však maloletú nemotivuje a nepodporuje a to ani jeden z rodičov, keďže sú v neustálom, či už aktívnom alebo pasívnom konflikte, čím je dieťa vystavené konfliktu lojality, na čo boli rodičia upozornení viacerými odborníkmi už v minulosti (napriek tomu nedošlo absolútne k žiadnej náprave). Dieťa si automaticky vyberá jednoduchšiu cestu a ak doteraz fungovalo stretávanie bez prespatia, nechce na tom nič meniť, aj keď reálne dôvod na odmietanie prespatia nevie uviesť. Podľa názoru súdu, jediný a základný problém, ktorý v danej veci je, je konflikt a nedostatočná komunikácia medzi rodičmi, čo nemôže byť na ujmu dieťaťa a to aj napriek tomu, že dieťa si konflikt medzi rodičmi vysvetľuje po svojom a chce ho vyriešiť, resp. mu zabrániť tým, že bude odmietat prespávanie u otca, resp. rozširovanie styku s otcom, aby nevzbudilo u svojej matky dojem, že je u otca celkom dobre, čím by sa matka mohla cítiť zranená a nie dosť dobrá. Svedčí o tom i fakt, že toto odmietanie, ako už bolo uvedené vyššie, maloletá nevie racionálne zdôvodniť. Súd zisťoval názor mal. dieťaťa a s patričnou dôležitosťou k nemu aj pristúpil. Je pravda, že mal. opakovane tvrdila, že u otca neprespí, pri otázke „prečo?“, najprv tvrdila, že je zvyknutá spať pri maminke (v zmysle doma, kde je mama, nie v jednej posteli s mamou), keď však bola konfrontovaná s nedávnou situáciou, kedy matka chodila do školy v Bratislave, kde aj prespávala, odpovedala, že je zvyknutá spať doma, vo svojej posteli, tam už však bezprostredne prítomnosť mamy neuvádzala. Je nepochybné, že maloletá si vyberá jednoduchšiu cestu a prípadné prespatie u otca, resp. niekde inde mimo bydliska, mimo matky, predstavuje pre ňu vybočenie z jej komfortnej zóny (čo je pochopiteľné), čo ale môže byť pre ňu viac prínosom ako ujmou, môže jej priniesť nové zážitky, skúsenosti. Navyše matka okrem iného dôvodila aj pracovnými povinnosťami, službami cez víkendy, ktoré jej bránia, aby sa podieľala na prípadnom zavážaní, resp. preberaní dieťaťa v mieste bydliska otca, t.z., že nie vždy cez víkend má voľno v práci a môže sa plne venovať dcére, robiť jej program a aj v tomto smere, je teda na miestne, aby sa o dcéru postaral otec, ako druhý rodič, ktorý automaticky by mal zabezpečovať starostlivosť o dieťa, ak z rôznych dôvodov starostlivosť nemôže zabezpečiť rodič,

ktorému je dieťa zverené. Je v najlepšom záujme každého dieťaťa, aby malo zachovaný styk s oboma rodičmi, pričom ideálny by bol stav, kedy by dieťa mohlo svoj voľný čas tráviť rovnako s jedným ako aj s druhým rodičom. V danom prípade by však takáto úprava nebola vzhľadom na vzdialenosť bydliska matky a otca maloletého dieťaťa možná, najmä počas školského roka. Otec má záujem stretávať sa s dcérou a plnohodnotne jej v rámci stretnutí vyplniť čas, naplánovať a absolvovať aj prípadné víkendové pobyty, návštevy vzdialenejších miest, čo za súčasného stavu nie je možné. Súd takúto úpravu styku vidí z dlhodobého hľadiska ako stabilnú, nakoľko v tomto prípade, keď rodičia maloletého dieťaťa žijú od seba vzdialení desiatky kilometrov, javí sa rozšírenie styku o prespatie ako jediný priestor pre rozšírenie styku otca s dieťaťom. Súd neupravoval osobitnú úpravu počas prázdnin, nakoľko rozšírenie styku v rámci všeobecnej úpravy o jedno prespatie (do 31.12.2023) a následne o 2 prespatia (od 01.01.2024) považoval vzhľadom na okolnosti za postačujúce.

Starostlivosť matky o dcéru nebola v žiadnom prípade spochybnená, na druhej strane nebola však spochybnená ani starostlivosť otca o dcéru v rámci možností a času, ktorý mu bol vyhradený. Obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky v domácnosti, v ktorej žijú, aby mohli starostlivosť o dcéru zabezpečovať riadne. Dcéra má aj v domácnosti otca vlastnú izbu, posteľ na spanie, priestor na hranie aj učenie. Otec dostatočne osvedčil svoje schopnosti postarať sa o dcéru (úprava a realizované stretávanie od posledného rozhodnutia súdu) a taktiež trpezlivosť pri opakovanom zavážaní a odvážaní dcéry v rámci víkendu a je prirodzené, že chce rozšíriť čas, kedy môže byť so svojou dcérou. Tak otec ako aj matka majú vo vzťahu k svojmu dieťaťu rovnaké rodičovské práva a povinnosti. Je v najlepšom záujme každého dieťaťa, aby malo zachovaný styk s oboma rodičmi a v tejto súvislosti, za daných okolností, súd konštatuje, že všeobecná úprava stretávania, tak ako ju otec navrhol a ako jej súd vyhovel (jeden víkend raz za dva týždne), je v záujme maloletého dieťaťa, zároveň je však v minimálnom rozsahu a to napriek veku dieťaťa s prihliadnutím na konkrétne okolnosti. Nakoľko mal. dcéra u otca a podľa jej tvrdení, ani u nikoho iného bez mamy neprespala, navyše ide do 5. ročníka, čo taktiež predstavuje určitú zmenu v jej bežnom živote (príprava na vyučovanie), súd stanovil prechodné obdobie do konca roka 2023, kedy všeobecnú úpravu stretávania rozšíril len o prespatie mal. v domácnosti otca. Od 01.01.2024 rozšíril stretávanie na celý víkend, od piatku do nedele s prespatím. Nakoľko všeobecnou úpravou stretávania sa otcovi podstatne znížia náklady na pohonné hmoty a opotrebovanie vozidla (o polovici), súd sa nezaoberal požiadavkou otca, aby sa na týchto nákladoch čiastočne podieľala matka.

29. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť, súd ma za to, že výživné tak ako bolo naposledy určené, je toho času postačujúce, pričom nevzhliadol dôvod na jeho zníženie, keď sa nestotožnil s návrhom a tvrdeniami otca ohľadne zmeny pomerov, ktorá od posledného rozhodovania súdu nastala a mala by mať za následok práve zníženie výživného. V zmysle § 78 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, je možné zmenu pomerov definovať ako taký stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom, resp. predchádzajúcom, poslednom rozhodnutí. Zásadne sa musí jednať o zmenu závažnejšieho charakteru, t.j. o podstatnú zmenu. Teda hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov, či už na strane povinného rodiča, alebo oprávneného dieťaťa. Zmena pomerov však môže byť dôvodom na zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa podstatným spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Otec bol nezamestnaný aj v čase posledného rozhodovania súdu o výške výživného, aj v tom čase trpel psoriázou. Je pravda, že v čase posledného rozhodovania súdu mu bola priznaná dávka v nezamestnanosti vo výške 50% vymeriavacieho základu (cca 507 € mesačne), na ktorú už toho času nemá nárok, navyše je toho času už viac ako rok práceneschopný v dôsledku úrazu, napriek evidencii na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie od 14.09.2020, nepreukázal, že by si reálne a aktívne a to ani pred práceneschopnosťou (pred úrazom) hľadal zamestnanie. Ani jeho už viac ako rok trvajúca práceneschopnosť nemá za následok zmenu jeho príjmu, keďže už pred práceneschopnosťou žiadny príjem nemal. Navyše výdavky otca prevyšujú jeho (žiadne, nulové) príjmy a nekorešponujú z jeho tvrdeniami a zisteným stavom, keď otec nemá ani na účte žiadne nasporené peniaze, preto sa jeho tvrdenia ohľadne žiadneho príjmu javia prinajmenšom ako pochybné, nezakladajúce sa na pravde. Ak žije z úspor, tieto musia byť dostatočne vysoké, aby mu umožňovali platiť výživné aspoň v naposledy určenej výške, pretože, ak by nemal dostatočne nasporené peniaze, za stavu, keď už viac ako 20 rokov trpí psoriázou, pričom musel byť informovaný o tomto ochorení aj o tom, že ide o nevyliciteľné ochorenie, ktoré so sebou prináša pridružené ochorenia, ktoré postihujú najmä kĺby, v čase keď ešte nebol práceneschopný v dôsledku úrazu, urobil by všetko preto, aby si finančné prostriedky zabezpečil na „horšie časy“, teda nebol by 2 roky nezamestnaný, bez žiadneho príjmu, keď vedel, že má mal. dieťa, vyživovaciu povinnosť a kedykoľvek môže skončiť na PN (a to nie len v dôsledku úrazu). Jeho konanie by tak bolo absolútne nezodpovedné, keďže

vyživovacia povinnosť rodičov k mal. dieťaťu má prednosť pred inými výdavkami, ide o základnú, zákonnú a najdôležitejšiu povinnosť rodičov k deťom, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť. Kedy nastane tento stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod., t.z., že táto povinnosť rodičov nie je viazaná na dosiahnutie plnoletosti dieťaťa a má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť (zabezpečuje matka). Druhou formou je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania alebo stravovania (zabezpečuje matka). Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa (výživné, ktoré platí otec). Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd buď autoritatívnym rozhodnutím alebo schválením rodičovskej dohody. Platenie výživného v naposledy určenej výške je v záujme maloletého dieťaťa s prihliadnutím na jeho potreby a vek a zároveň je v schopnostiach a možnostiach otca, ktorému bola táto povinnosť uložená, výživné v takejto výške platiť. Súd prihliadol na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré sú naďalej bežného charakteru, prislúchajúce jeho veku a zdravotnému stavu ako aj na to, kto sa o maloleté dieťa osobne stará. Súd má za to, že životná úroveň otca je podstatne vyššia ako ju otec, či už sám alebo prostredníctvom právneho zástupcu prezentoval, tým však nemá súd na mysli, že by otec žil v luxuse, na druhej strane, v prípade, ak by bola jeho životná úroveň nízka, nemohol by si dovoliť s maloletou navštevovať kúpaliska, aquaparky, prípadne chodiť lyžovať.... (aj keď súd vie, že ide o motivovanie dieťaťa, prispôbovanie sa záujmom dieťaťa, je však nepochybné, že ide o finančne náročné aktivity). Nezamestnanosť otca, ako aj jeho tvrdenia o žiadnom príjme neboli zohľadnené. Jeho dočasná pracovná neschopnosť v dôsledku úrazu naopak zohľadnená bola tým, že súd nepristúpil k zvýšeniu výživného, hoc by na to priestor a dôvod bol a to najmä v dôsledku objektívnych skutočností (dieťa je staršie, má vyššie náklady, ukončilo prvý stupeň základnej školy, nastupuje na druhý stupeň ZŠ). Taktiež, náklady otca budú ponížené, čím sa mu vytvorí rezerva, keď nebude musieť absolvovať polovicu z doteraz vykonávaných ciest za účelom styku s maloletou (tým by mal ušetriť polovicu nákladov, t.z. podľa jeho výpočtov a vyčíslenia minimálne 125 €).

30. Ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania súd zamietol (výsluch A. H., prípadne znalecké dokazovania, príslušným znalcom, psychológom), nakoľko vykonanie takéhoto dokazovania nepovažoval za potrebné.

31. O trovách konania, súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku CMP a vyslovil, že žiadne z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, nakoľko v danom konaní nezistil žiadne také závažné okolnosti, na základe ktorých by bolo potrebné niektorého z účastníkov konania zaviazat' na úhradu trov konania voči inému z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie

prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.